

[illegible]

Trong tình thế như vậy, Ông Diệm đã chấp nhận một thử thách để vượt qua: chấp hành. Không một quan sát viên quốc tế nào vào thời đó, dù là quan chức đi nữa, dám tin rằng chính phủ Diệm có thể tồn tại hơn 6 tháng. Nhưng nhờ một phép màu, Ông Diệm đã vượt qua mọi khó khăn nghiệt ngã, cùng những âm mưu thâm độc đang vây hãm, muôn nghìn chìm chính phủ của Ông trong trứng nước.

1 / 13

Biến tình trạng nhiều quố gia trong môt quố gia, do năn giáo phái hung cồ môt nhóm môt phồ ng thành môt quố gia thồ ng nhôt, vôi môt cồ chồ chính quyôn trung ồ ng vồ ng môn nh, đồ uy lồ c đồ huy đồ ng môt tiồ m năng quố gia vào công cuồ c phát triồ n kinh tồ , canh tân xã hồ i và kiồ n tồ o môt đồ t nồ c dân chồ tiồ n bồ trong ồ n đồ nh và thanh bình.

Những trong tất cả thành quả kể trên, Tổng Thống Ngô Đình Diệm đã coi trọng và rất tận tâm vào việc ban hành Hiến Pháp 26.10.1956, vì theo Tổng Thống, các quốc gia láng giềng Á Châu, đã mất ít nhất một vài ba năm mới có thể kiến toàn thể chế căn bản của nền dân chủ của họ, còn chế độ Việt Nam Cộng Hòa chỉ cần một năm đã ban hành được một bộ Hiến Pháp dân chủ và tiến bộ, đáng thời đáp ứng được nhu cầu cấp thiết của đất nước và mọi người dân.

“Cách đây 22 năm, khi tôi có trách nhiệm quản trị trong chính quyền, tôi đã đòi hỏi thành lập một tổ Quốc Gia Dân Chủ. Nhờ những nỗ lực và hoàn cảnh thuận lợi đó chúng tôi ý muốn thay, nên tôi rời bỏ chính quyền. Thay vậy, khai nguyên một chế độ dân chủ, chúng phải vì tình thế, mà cũng là vì cả tôi hàng chục triệu người tranh đấu”. (Niên Giám Quốc Hội Lập Hiến, Sài Gòn, 1956, tr17).

Mọi người công dân đều có sinh ra, đều có thể do và bình đẳng trước pháp luật. Mọi gia đình và bố mẹ đều có bổn phận dạy dỗ con cái thành người có nhân phẩm và hoàn thành các nhiệm vụ đã được giao phó. Chính phủ có bổn phận giúp đỡ và bảo vệ gia đình hạnh phúc, để họ có thể phát huy tối đa tiềm năng của gia đình trong xã hội. Tất cả công dân đều có quyền được hưởng một cuộc sống an bình, và mọi tiêu chuẩn nhất là được làm việc và được hưởng lương xứng đáng để có thể tạo nên một sự nghiệp và như đó có thể đem lại cho mình một cuộc sống đầy nhân phẩm và tự do, bố mẹ đều có bổn phận dạy dỗ con cái thành người có nhân phẩm và hoàn thành các nhiệm vụ đã được giao phó. Chính phủ có bổn phận giúp đỡ và bảo vệ gia đình hạnh phúc, để họ có thể phát huy tối đa tiềm năng của gia đình trong xã hội. Tất cả công dân đều có quyền được hưởng một cuộc sống an bình, và mọi tiêu chuẩn nhất là được làm việc và được hưởng lương xứng đáng để có thể tạo nên một sự nghiệp và như đó có thể đem lại cho mình một cuộc sống đầy nhân phẩm và tự do, bố mẹ đều có bổn phận dạy dỗ con cái thành người có nhân phẩm và hoàn thành các nhiệm vụ đã được giao phó. Chính phủ có bổn phận giúp đỡ và bảo vệ gia đình hạnh phúc, để họ có thể phát huy tối đa tiềm năng của gia đình trong xã hội.

những kẻ phá hoại những nền tảng của cuộc sống cộng đồng và của Hiệp định Pháp.

Chức quyền quốc gia thuộc về Quốc Dân.

Quốc Hội Dân Chủ được giao phó nhiệm vụ lập pháp.

Tổng Trưởng của nền Cộng Hòa được bầu ra bằng một cuộc phổ thông đầu phiếu, trực tiếp và kín, sẽ được ủy thác trách nhiệm hành pháp.

Tòa án phải được hoàn toàn độc lập để có thể đóng góp thiết thực vào việc bảo vệ được chế độ cộng hòa, trật tự, tự do và nền dân chủ.

Một Viện Bảo Hộ Hiệp định cũng phải được thành lập để có thể giám sát những tranh chấp có liên quan đến các luật lệ hiệp định.

Các luật lệ kinh tế phải liên kết với nhau để hành xử quyền hành của họ bằng cách thiết lập nên một Hội Đồng Kinh Tế Quốc Gia (Ibid).

Thực thi chính trị Việt Nam

Như mọi người đều biết, Hiệp định Pháp thì nó chỉ là một văn kiện pháp lý, không thể mang lại tự do dân chủ cho người dân, nếu chính quyền không thực tâm thi hành những điều khoản đã được long trọng công bố trong đó. Điều này thật hiển nhiên trong thực thi chính trị của các quốc gia cộng sản. Thực vậy, các quốc gia cộng sản cũng có những biện pháp rất tiến bộ, qui định rất rõ ràng những quyền tự do căn bản của mọi công dân. Nhưng trong thực tế, đó là những chế độ độc tài toàn trị, chính quyền đã thu tóm mọi quyền hành và những điều khoản căn bản mà Hiệp định Pháp đã dành cho người dân đều bị chính quyền chà đạp một cách thô bạo.

Tóm lại, đó, người viết muốn tìm hiểu một cách khách quan vô tư về thực thi chính trị Việt Nam trong việc thực thi văn kiện pháp lý căn bản của chế độ. Đồng thời, cũng xin minh xác ở đây, trong bài này sẽ không đề cập đến nội dung của Hiệp định Pháp 26.10.1956, vì luật sư Hà Nhị Chi, dân biểu của Quốc Hội Lập Hiến và cũng là thành viên trong Ủy Ban soạn thảo Hiệp định Pháp, đã trình bày khá đầy đủ trong quyển Kỷ Yếu Ghi Nhận Tổng Trưởng Ngô Đình Diệm, xuất bản tại California, 2005, được in nhan đề Quốc Hội Lập Hiến và Hiệp định Pháp Đệ Nhị Cộng Hòa, tr 31-44.

Tổng Trưởng Ngô Đình Diệm được tài?

Phần lớn những chính trị gia đời lập với chế độ Đệ Nhị Cộng Hòa Việt Nam, mà người viết được tiếp xúc, đều cho là Tổng Trưởng Ngô Đình Diệm là một người được tài, không chấp nhận đời lập, không biết liên kết với đảng phái quốc gia để tạo thành những liên minh chính trị có qui mô lớn để đảng viên sẽ mang họ của toàn dân, nhằm chiếm cộng sản hậu hiu, như Bs Nguyễn tôn Hoàn, một lãnh tụ Đảng Đệ Nhất Việt, họ phái Miền nam đã phê bình Ông Diệm:

Ông Diệm lúc đầu là một nhà cách mạng thật sự và đạo đức, tôi đã cộng tác với Ông trong những thời gian đầu của thập niên 1950. Nhưng đến khi Ông Diệm và những cộng sự năm 1954, Ông càng ngày càng tỏ ra được tài không còn muốn nghe lời ai nữa, Ông không muốn chia sẻ quyền hành với các đảng phái quốc gia khác. Tôi không đồng ý với quan niệm đó và đã rời Việt Nam để sống lưu vong. (Bs Nguyễn Tôn Hoàn trả lời phỏng vấn của tác giả, tại San Jose, tháng 7, 1986).

Tr c đó nhi u năm, khi còn gi ng s L ch s Chính Tr Vi t Nam Hi n Đ i, t i Vi n Đ i H c Đalat, tôi có nhi u d p t i p xúc v i ông Võ Văn H i, bí th c a T ng Th ng Ngô Đình Di m, và t năm 1967-1975, ông cũng là giáo s th nh gi ng t i c s giáo d c n y. Khi tôi h i v thái đ c a T ng Th ng Ngô đình Di m đ i v i các chính khách đ i l p, ông H i t i l :

T ng Th ng Ngô Đình Di m cho r ng ph n l n các chính khách Vi t Nam không có m t ki n th c chính tr th c t i n và không hi u th c t i chính tr , kinh t và xã h i c a qu c gia ch m t i n m i thu h i đ c l p nh Vi t Nam, Vi t Nam lúc y ph i đ i đ u v i h u qu c a cu c chi n tranh kh c li t su t 9 năm, trong đó m i h t ng c s b tiêu h y hoàn toàn, c u c ng, đ ng sá, h th ng vi n thông ... toàn b b phá s p, c t đ t. h th ng ngân hàng s p đ toàn di n vì không ai tin t ng n a. T đó kinh t qu c gia đi vào ng c t đ y t m t i ... Chính tr thì vô cùng h n lo n, các giáo phái hùng c m i ng i m t ph ng. Ngay t i đô thành Sài Gòn, l c l ng công an c nh sát do Bình Xuyên n m gi , nhi m v chính c a h không ph i b o v an ninh tr t cho dân chúng, mà đ duy trì và c ng c m c thu nh p tài chánh cho các sòng b c (Casino), các đ i m và các trung tâm hút thu c phi n c a B y Vi n. Quân đ i do các sĩ quan Pháp n m gi , lúc nào cũng s n sàng thách th c quy n l c chính ph , đ b o v quy n l i c a th c dân và tài phi t Pháp. Thêm vào đó, đ t n c b chia đôi, chính quy n ph i đ nh c cho g n 1 tri u đ ng bào di c t mi n B c vào Nam. M c dù, theo hi p đ nh Genève, cu c chi n đã k t thúc và c ng s n t p k t ra B c, nh ng th c t h đã gài ng i l i đ chu n b cho m t cu c chi n tranh du kích, phá ho i và khuynh đ o m i. Th c dân Pháp, dù tuyên b trao tr ch quy n cho Vi t Nam, nh ng trong th c t v n còn có nhi u ý đ đen t i đ duy trì đ c quy n, đ c l i c a gi i tài phi t Pháp t i đây ... đ t n c v a m i thu h i đ c l p, dân chúng còn b ng tr c quan ni m t do dân ch , dân chúng còn nghèo đói, không đ ăn đ m c. N u đem áp đ ng nh ng quan ni m dân ch lý t ng c a Tây Ph ng ch c ch n s đ a đ n h n lo n.

Trong hoàn c nh đó, mà Bs Nguy n Tôn Hoàn và Ks Phan Kh c S u .. đòi ph i áp đ ng ch đ Dân Ch Đ i Ngh c a Đ Tam C ng Hòa Pháp Qu c, đ đem h ng kh i l i cho ng i dân và c vũ cho m i chính đ ng tham gia vào m t tr n chính tr qu c gia nh m đ i đ u v i c ng s n và th c dân ...

Theo Ông Di m, các c không theo dõi nh ng bi n chuy n chính tr trên th gi i, đ c bi t các qu c gia Á Phi, sau khi thu h i đ c l p, h c n ph i có m t chính quy n m nh đ có th th c hi n các cu c canh tân kh n c p v chính tr và kinh t , đ có th b t k p đà t i n hóa c a th gi i sau nhi u năm b kèm h m trong s ch m t i n đ i i ch đ th c dân đô h . Và ngay quan ni m Dân Ch Đ i Ngh c a Đ Tam C ng hòa Pháp Qu c, đã l i th i ngay c n n c Pháp, m t qu c gia có truy n th ng dân ch lâu đ i nh t th gi i n y, vì nó gây nên quá nhi u b t n chính tr , có khi trong m t tháng mà ph i thay đ i chính ph đ n 2 l n, có khi chính ph t n t i có 3 ngày là s p đ ... th h i, m t ng i có chút công tâm, m t chút nh n th c v th c t chính tr đ t n c và chi u h ng phát tri n kinh t chính tr t i các qu c gia Á Phi, sau th chi n th 2 ... có th ch p nh n quan đ i m dân ch c a c Hoàn, c S u ... không?

Ông Di m kh ng đ nh, vì quy n l i t i th ng c a qu c dân và t qu c, Ông không th ch p nh n quan đ i m n y.

Nh ng b t h nh cho cá nhân T ng Th ng Ngô Đình Di m và có th cho toàn th mi n Nam không ng ng ó. Ngày 27.1.1960, C ng s n l i đ ng d p T t Nguyên Đán, b t ng t n công vào Tr ng S p, thu c t nh Tây Ninh, g n biên gi i Vi t Miên, v i quân s c p trung đoàn. Đi u

nhåy chång tå måc đå xâm nhåp, phá hoåi và khuynh đåo cåa cång sån Båc Viåt đå đån đå nguy hiåm cho så tån vong cåa Viåt Nam Cång Håa.

Trong chính tình hình đó, thåt là khó hiåu và đåy måa mai, tháng 4 năm 1960, 18 chính khách tên tuåi cåa miån Nam håp tåi khách sån Caravelle, đåa ra måt kiån nghå đåi Tång Thång Diåm må rång chính phå, thåc thi nhång quyån tå do căn bån trong Hiån Phåp nhå quyån tå do báo chí, tå do håi håp ... thåt là đåy bí ån, khi đåt nåc đång å trong tình trång khån trång cåa chiån tranh, các cå låi đi đåi håi thåc thi nhång điåu tå do quá lý tång và không thåc tå nhåy. Đån nåi, måt nhåa bình luån ngång i Anh có nhiåu kinh nghiåm vå Viåt Nam, Ducanson đå nhån xét mà ngång i viåt có thå tóm lå cå nhå sau:

“Nåu bån kiån nghå nhåy đå cå đåa ra trong điåu kiån chính trå ån đå nh cåa måt miån Nam không bå cång sån Hà Nåi đå đåa tiêu điåt, thì đó là yêu sách đång đå cåu xét nghiåm chånh. Điåu đång tiåc nhåt, là khi cång quån đå tån công cåp trung đåan và các vå sát håi các viên chåc chính phå håu nhå xåy ra hång ngày, thì đó là nhång yêu sách nåu không muån båo là ngång n, thì ít ra cũng båt nguån tå så thiåu khôn ngoan.” (Ducanson, Denis J. Government and Revolution in Vietnam, 1968).

Dù våy, nhång biån cå nhåy sau khi đå cå nhåa báo thiên tå nhå Jean Lacouture viåt nhång bài tång thuåt trên báo Le Monde tåi Paris đå kåt án chính quyån cåa Tång Thång Ngô Đånh Diåm là đåc tài, không thåc thi nghiåm chånh Hiån Phåp và không đå cå så ång hå cåa đåa så chính khách đåi låp trong viåc theo đåi chånh sách chå đåo cuåc chiån tranh chång Cång tåi Viåt Nam. Điåu nåy đå làm xåu đi hình ånh cåa Tång Thång Ngô Đånh Diåm tåi chính trång Hoa Thånh Đån.

Tiåp đån, måt biån cå quån så khác, đó là cuåc đåo chánh 11-11-1960 do Trung Tá Vång Văn Đång chå xång. Ông Đång là måt sĩ quan thân Pháp, båt mån våi chính quyån Ông Diåm, kåt håp våi måt så sĩ quan gåc Båc cũng båt mån nhå ông, vì cho rång Tång Thång Ngô Đånh Diåm kå thå đåa phång, chå thích så đång ngång i miån Trung (Đåi Tá Phåm Văn Liåu đåm luån våi tác giå tåi California, 7-1986). Do đó, các sĩ quan nhåy chå đång måt cuåc đåo chánh quån så måt cách våi vå và thiåu tå chåc, chå không có måt håu thuån chính trå nào đång kå. Vå phång điån chính trå, ông Đång có liên låc våi luåt så Hoàng Cå Thåy, måt ngång i có hå hàng våi ông, nhå là ngång i phå trách bå phån chính trå cåa cuåc đåo chánh, nhång ông Thåy không có liên låc hay nåi kåt håc đå cå så ång hå cåa måt chính đång nào. (xem Vång Văn Đång, Binh Biån 11-11-1960, Phå Nå Diån Đån, Virginia, så 106 tháng 11/1992, tr 41-42). Chå khi Đåi Tá Nguyån Chánh Thi, ngång i tham gia đåo chánh vào giå chåt, cho måi nhåa văn Nguyån Tång Tam, kå så Phan Khåc Såu, vì không nåm vång tình thå lúc đó, nên các cå ång hå cuåc đåo chánh vào giå chåt, và sau này, các cå đå gåp khá nhiåu hå låy phiån phåc våi chính quyån. Trong khi luåt så Thåy, vì đå cå CIA móc nåi và khuån khåch thåc hiån cuåc binh biån nåy tå tråc, nên sau khi så viåc båt thành, CIA đå đåa vå luåt så nhåy råi khåi Viåt Nam måt cách an toàn.

Råi ngày 20.12.1960, Cång sån Båc Viåt chính thåc khai sinh Måt Trån Giåi Phång Miån Nam đå phát đång cuåc xâm lång vå låc thôn tính Miån Nam.

Ba så kiån trên đây, đåi våi ngång i viåt, xåy ra hoàn toàn riång rå, không có måt liên hå hå tång, nhån quå hay luån lý nào våi nhau. Nhång đåi våi đå luån, nhåt là tåi Hoa Kå, hå cho rång ba

bi n c n y đã có m t liên h nhân qu m t thi t, nghĩa là chính quy n Di m đ c tài, đàn áp đ i l p, h n ch nh ng quy n t do căn b n ..., xa r i qu n chúng, khi n đa s chán ghét ch đ Di m nên đã có nh ng thành ph n trí th c b t m n nh nhóm Caravelle đòi h i c i cách chính tr , nhóm sĩ quan nh y dù th c hi n đ o chánh quân s và sau khi nh ng n l c n y th t b i, nh ng thành ph n đ i l p n y, không còn ph ng cách nào khác h n, đã ph i n i k t l i v i nhau đ ng nên M t Trần Gi i Phóng Mi n Nam, hoàn toàn đ c l p v i Hà N i, x đ ng v l c đ ch ng l i chính ph Mi n Nam. Đi u thi u may m n n a cho Ông Di m và cũng cho Mi n Nam, là quan đ i m n y l i đ c m t chuyên gia r t có uy tín v Vi t nam là G. Kahin, giáo s c a Đ a H c n i ti ng Cornell và cũng là c v n c a T ng Th ng Kennedy v Vi t Nam sau n y nhi t tình ng h . (xem Kahin George, Intervention, 1986). T nh ng nguyên nhân sau xa đó, uy tín c a T ng Th ng Ngô Đình Di m trong chính gi i Hoa K ngày càng gi m sút nghiêm tr ng, đ n n i, cu i năm 1961, nh ng nhà làm chính sách t i tòa B ch c đã có lúc nghĩ đ n vi c ám sát T ng Th ng Ngô Đình di m, nh m thay đ i c ch lãnh đ o c a Mi n Nam.

Trong th i gian đó, ch có chính quy n Úc có m t cái nhìn sâu s c và th c ti n h n v v n đ xây d ng dân ch và đ ng l i chính tr c ng r n c a T ng Th ng Ngô Đình Di m trong ch tr ng theo đ u i cu c chi n tranh ch ng C ng, Ngo i Tr ng R. G. Casey c a Úc đã nh n xét: “Hai s vi c c n đ c m i ng i ghi nh khi mu n ch trích chính quy n Vi t Nam . Th nh t, Vi t Nam đang t tuy n đ u c a cu c chi n tranh l nh. Chính ph qu c gia đó, không th đ m t khe h nào cho đ i ph ng khai thác. M t k h nào cũng s c uc k nguy hi m, không nh ng cho Vi t nam mà còn cho c t do c a Đông Nam A` Châu n a. Th hai, s th c hi n dân ch trên bình di n qu c gia là m t quan ni m hoàn toàn m i m t i Vi t Nam và c n ph i có th i gian đ phát tri n các đ nh ch , các truy n th ng, các t p t c h u th c hi n các quy n dân ch theo đ ng h ng xây d ng và có trách nhi m”. (Richard Lindhelm, Vietnam, the First five years Ann Arbor, Michigan, 1959, tr 344).

Quan Ni m Dân Ch Vi t Nam và Hoa K

Sai L m c a M

Đi u khá khô h i, khi quan ni m dân ch c a T ng Th ng Ngô Đình Di m và c a T ng Th ng Kennedy đ u b t đ u b ng hai ch T. Đó là Dân Ch Thành và Tín c a Ông Di m trong khi Dân Ch c a Kennedy là dân ch th c ti n. Th t v y, T ng Th ng Ngô Đình Di m luôn luôn ch tr ng r ng đ i s ng dân ch nói cho cùng ... chính là vi c đem áp đ ng các giá tr thành và tín vào cu c s ng h ng ngày m t cách th t hoàn h o. Trong khi đó, các gi i ch c c a chính quy n Hoa K ch tr ng dân ch th c ti n, nghĩa là dân ch ph i th c t , t ng t do dân ch , ch quy n qu c gia và công pháp qu c t , ch m t ý nghĩa vô cùng t ng đ i và tùy ti n, nh m pphuc5 v cho quy n l i c a Hoa K th i đó đã kh ng đ nh r ng, vì quy n l i c a n c M , không nh ng h có quy n mà còn có trách nhi m đ thay đ i c ch lãnh đ o Mi n Nam lúc b y gi . Cũng nh ngày nay, Hoa K ch đ t nhân quy n, t do tôn giáo ... v i chính quy n Hà N i, khi ng i M còn mu n m c c v nh ng đi u ki n kinh t và th ng m i cho gi i t b n M , nh ng khi nh ng yêu sách n y c a M đ c Hà N i th a m n, thì nh ng v n đ nhân quy n ... c a Vi t Nam ch c ch n s không còn đ c chính quy n Hoa K đ c p đ n n a. Đó là nh ng th c t i chính tr khá ph phàng nh ng r t th c t c a n c M và cũng là nan đ trong vi c th c thi dân ch t i Mi n Nam c a T ng Th ng Ngô Đình Di m mà ng i vi t s trình bày m t cách chi ti t trong ph n d i đây.

7 / 13

năm 1955, ch có 2 đ n 3 t ng tr ng là dám nh n lãnh trách nhi m đ đi u hành các công vi c thu c ph m vi quy n h n c a h . Còn nh ng ng i còn i, vì s trách nhi m ho c không đ hi u bi t chuyên môn đ gi i quy t các v n đ khó khăn; do đó, đã tìm m i cách đ tránh né và chuy n gánh n ng hành chánh c a h lên vai T ng Th ng Di m. Chính vì tình tr ng n y, vào nh ng năm sau cùng c a ch đ Đ Nh t C ng Hòa, T ng Th ng Di m đã ph i gi i hang núi h s cho ông Ngô đình Nhu, ng i c v n thân tín nh t c a T ng Th ng đ gi i quy t. Đó là lý do gi i thích t i sao h ng ngày T ng Th ng Di m đã ph i làm vi c h t s c c c nh c t 5 gi sáng đ n n a khuya và đôi khi đ n 1 hy 2 gi sáng ngày hôm sau.

Nh đi u tại h i cho T ng Th ng Di m, là nh ng ng i c ng s viên thi u tinh th n trách nhi m n y, th ng bí m t ph n n n v i c v n M , là T ng Th ng Di m không bi t y quy n cho các thu c c p, mu n t p trung t t c quy n hành vào trong tay mình, cho nên đã t o nên nhi u sai l m nghiêm tr ng. (Theo Ngô Đình Luy n, đàm lu n v i tác gi). Chính vì v y, mà Hilsman, Th Tr ng Ngo i Giao, Đ c Trách Vi n Đông S V , khi quan sát tình hình Vi t Nam vào đ u năm 1963, đã k t lu n:

Dù có bi n h hay né tránh th nào đi n a, v n đ cu i cùng v n là n i Ông Di m. (Xem Hilsman, To Move A Nation, tr 460).

Ph ng Cách Th c Thi Dân Ch

Đ i v i T ng Th ng Di m, dân ch ki u M là m t s n ph m xa x hoàn toàn không thích h p v i m t qu c gia ch m ti n nh Vi t Nam . Cũng theo Ông, xã h i Vi t Nam, đa s dân chúng h n 80% s ng ở thôn quê, còn đói nghèo, th t h c, không có an ninh, luôn b du kích C ng s n đe d a; thì nh ng t do ngôn lu n, t do báo chí, t do h i h p, t do b u c ch ng có ý nghĩa gì c đ i v i h . Đi u mà dân chúng ở nông thôn mong mu n là m t chính quy n m nh m , đ đ b o đ m an ninh cho h ch ng l i s kh ng b c a Vi t C ng. H ng đ m, du kích C ng s n dùng sung h m đ a đ thu thóc g o, c ng bách con em h ph i tham gia hang ngũ cán binh Vi t C ng. Ngoài ra, dân quê c n chính quy n t o cho h m t đ i s ng đ ăn, đ m c ch ng l i s b c l t c a ch đ t, và c a m t thi u s có th l c và giàu có. R i t đó, h có đ ph ng ti n g i con em h đ n tr ng h c, h p th đ c m t n n giáo đ c căn b n, đ ki n th c chính tr c n thi t. Lúc đó, ng i dân quê s bi t x đ ng quy n t do căn b n c a h , đ th c s tham gia các cu c b u c và ng c nh m ngăn ch n nh ng ng i đ a ch và m t thi u s giàu có, l i đ ng s nghèo đói và th t h c c a h đã khai thác và bóc l t h .

Lý thuy t c a T ng Th ng Di m đã đ c áp đ ng vào th c t qua nh ng ch ng tr ình sau đây:

Ch ng tr ình c i cách ru ng đ t, đ c m nh danh là ch ng Tr ình Ng i Cày Có Ru ng trong đó chính ph mua đ t c a các đ a ch phát cho ng i nghèo.

Ch ng Tr ình Dinh Đ i n, chính ph đã th c hi n m t công cu c di dân t các làng xã dân c đông đúc và nghèo kh ; ở đó dân không đ đ t đ cày ho c đ t đai quá c n c i, đ n nh ng vùng đ t đai trù phú h n Cao Nguyên đ kh n hoang l p nghi p. Trong th i gian đ u, chính ph giúp cho dân chúng đ y đ các v t đ ng đ xây c t nhà c a, các nông c canh tác. Đ ng th i, chính ph cũng cung c p đ y đ l ng th c và qu n áo đ s ng trong vòng 6 tháng đ u tiên đ ch đ i mùa màng sinh hoa i.

Ch ng tr ình Khu Trù M t, chính ph đã ch n m t s đ a đi m ở thôn quê, đ xây đ ng các c

s v i nh ng ti n nghi c a thành ph nh p nhà máy đi n, đào gieng61 n c đ c trang b máy bom t i t n, xây b nh vi n, tr ng h c .. đ dân chúng nông thôn h ng th nh ng ti n ích c a đ i s ng văn minh.

Ch ng trình p Chi n L c. Đây là ch ng trình r t quan tr ng n m trong sách l c c a qu c gia nh m ch ng l i cu c chi n tranh khuynh đ o do chính quy n Hà N i ch x ng.

Qua ch ng trình n y, chính quy n đ a ph ng đã th c hi n m t cu c thanh l c đ lo i tr nh ng thành ph n c ng s n n m vùng ra kh i dân chúng. Sau đó, chính quyen62 đoàn ngũ hóa dân chúng thành nh ng t ch c chi n đ u đ ch ng l i s kh ng b c a c ng s n. (...)
V ph ng đi n kinh t , m i p đã tr thành m t đ n v phát tri n kinh t t t c. Th t v y, lúc đ u v i m t máy s n xu t g ch ngói có tính cách ti u công nh do chính ph giúp đ , v i l i làm vi c v n công và đ i công, ch ng bao lâu trong p, t t c các nhà tranh đ c thay th b ng các nhà g ch v i mái ngói kang trang v i v n cây ăn trái t t t i và xinh đ p.
V ph ng đi n chính tr , m i p t b u lên m t ban tr s đ đ i u hành m i công vi c trong p. đây là ph ng cách h u hi u và th c ti n đ ng i dân quê có th ti p t c x đ ng nh ng quy n t do dân ch căn b n đ b u ng i đ i đi n c a mình vào c c u hành chánh xã p.

Theo T ng Th ng Di m, đây là cách th c hi n dân ch hi u qu nh t c a m t qu c gia ch m ti n đang ph i đ i phó v i cu c chi n tranh phá ho i và kh ng b do C ng s n đi u đ ng t bên ngoài. Nói m t cách khác, đây là cách phát tri n dân ch t h t ng c s đ n th ng t ng ki n trúc c a qu c Gia. Ch trong c c u n y, ng i dân quê cô th và th t h c m i th t s đ c th h ng nh ng quy n t do căn b n c a con ng i. Cũng theo T ng Th ng Di m, ph ng cách chính tr phù h p v i truy n th ng dân ch ngàn x a c a dân t c Vi t. Đó là ng i dân đ c quy n quy t đ nh m i vi c trong làng, phép vua thua l làng. Và th ng t ng, v n đ c duy trì đ c uy quy n t i th ng c a qu c Gia.

T ng Th ng Di m cũng th ng nói v i c ng s viên thân tín nh sau:

N u đ m áp đ ng m t cách c ng ng t ki u dân ch M vào Vi t Nam, không nh ng không đ m l i l i ích cho Qu c Gia, mà còn t o thêm cho m t thi u s giàu có bóc l t nh ng ng i dân nghèo th t h c, giúp ph ng ti n cho nh ng chính tr gia c h i, xu th i và nh ng thành ph n thân C ng c các thành ph dùng các ph ng ti n truy n thông đ ch trích chính ph , gây thêm r i lo n trong m t qu c gia c n s n đ nh, đ theo đ u i cu c chi n tranh s ng còn ch ng l i âm m u khuynh đ o c a C ng s n. (Võ Văn H i, đàm lu n v i tác gi , t i Đalat, 1973)

- Trong khi đó, nh ng nhân v t trí th c c p ti n c a B Ngo i Giao M , Harriman, Hilsman, đã không hi u đ c b n ch t c a cu c chi n tranh Vi t Nam nên đã có nh ng nh n đ nh và chính sách sai l m khi theo đ u i cu c chi n tranh ch ng C ng. Sau n y, T ng Th ng Nixon đã phân tích đi u đó trong tác ph m No More Vietnam c a ông. Ông cho r ng các chuyên gia c a chính quy n Kennedy th i đó đã l m l n cho r ng cu c chi n tranh Vi t Nam là m t cu c chi n tranh cách m ng. Trong khi đó, th c t , đó là cu c chi n tranh du kích, phá ho i, kh ng b , đ t nh p t bên ngoài do C ng s n Hà N i đi u đ ng.

Chính vì v y, nh ng chuyên gia n y luôn luôn đòi h i ph i m r ng t do báo chí, t do h i h p và l p các đoàn th , t o đi u ki n cho các chính tr gia đ i l p tham gia vào n i các đ có thêm h u thu n trong qu n chúng. (xem Nixon, op.cit., 1982).

Đây là nh ng đi ki n mà theo T ng Taylor c a M nh n xét, ngay chính n c M cũng không th áp d ng đ c trong th i chi n tranh nh Th Chi n Th Hai ch ng h n. Và ngày nay, sau khi cu c chi n tranh Vi t Nam ch m d t, th c t càng cho th y m t cách rõ ràng h n c a các c v n chính tr c a T ng Th ng Kennedy. Th t v y, Mi n Nam đã m t, không ph i vì C ng s n thành công trong vi c kêu g i dân chúng n i d y l t đ chính quy n nh sách l c khuy nh đ o trong chi n tranh cách m ng do c ng s n ch x ng. Nh ng th c t, Mi n Nam đã s p đ vì C ng s n đã x d ng thi t giáp, chi n xa, đ i pháo và quân đ i chính quy ti n vào Dinh Đ c L p, nghĩa là nh ng ph ng ti n c a m t cu c chi n tranh qui c đ t nh p t ngoài vào, ph i h p v i nh ng ho t đ ng du kích phá ho i t bên trong.

Chính vì th , T ng Th ng Di m đã than th :

Chúng ta có m t ng i b n quý giúp đ ti n b c nh ng không hi u chi c v chuy n Vi t nam. (Nguy n Văn Châu, 1989, tr.228)

Trong khi đó, ông Nhu cũng th ng tâm s v i c ng s viên thân c n c a ông nh sau: M có thói quen b t bu c các đ ng minh ph i r p khuôn nh h ... nh ng M khác, Á Châu n y khác ... Trong m t qu c gia hòa bình thì i hoàn toàn khác v i m t qu c gia đang có chi n tranh. T ng Th ng Kennedy khuy n cáo Vi t Nam c i t c ch dân ch có nghĩa là ph ng theo phong cách sinh ho t chính tr xã h i M ... Ông cha chúng tôi đã có nhi u kinh nghi m chia r , n n k th và phe phái ... N u Vi t Nam áp d ng dân ch nh M thì ch đi đ n tình tr ng h n lo n. Mà Vi t Nam thì không th ch p nh n đ c tình tr ng h n lo n gi a lúc đang có chi n tranh. (Bs tr n Kim Tuy n, đàm lu n v i tác gi , Cambridge, tháng 9, 1986).

Có i m t cách t ng quát ph i nói r ng, đ i v i quan ni m Dân Ch Tây Ph ng và tinh th n qu n tr khoa h c c a M , i i làm vi c c a T ng Th ng Di m không th ch p nh n đ c và T ng Th ng Di m qu là nhà đ c tài vì Ông ta không bi t cách y nhi m quy n hành và phân quy n trong gu ng máy cai tr qu c gia.

Tuy nhiên, trong th c t i chính tr Vi t Nam, có i cũng là m t sai l m n u nghĩ r ng nh ng ph ng pháp đ m i k t qu t t Ph ng Tây, nó cũng s đ t đ c nh ng thành tích nh v y, khi đ m áp d ng Ph ng Đông. Và nh ng nhà làm chính sách Hoa Th nh Đ n càng không th tránh đ c nh ng i i m nghiêm tr ng, khi h quá t ph v nh ng hi u bi t c a h , nh ng trong th c t, h r t nghèo nàn trong ki n th c v v n minh và l ch s Vi t nam.

Dân Ch Theo L i M

Có m t s th t h t s c mĩa mai, các viên ch c thu c B Ngo i Giao M luôn luôn đòi h i T ng Th ng m r ng t do, đ cao dân ch pháp tr cho phép nh ng đ ng phái tham gia vào n i các, nh m l i cu n s ng h c a qu n chúng v phía chính quy n. Đ ng th i, chính h i i là nh ng ng i b t ch p c nh ng nguyên t c căn b n c a công pháp qu c t , bí m t x d ng quy n l c c a M đ l t đ chính quy n Ông Di m.

Th t v y, t năm 1954, nh ng nhà làm chính sách c a M t i B Ngo i Giao nghĩ r ng h có quy n thay đ i chính ph Vi t nam, n u quy n l i c a n c M đòi h i nh v y. William C.Gibbons đã phân tích chính sách đó nh sau:

T lúc khai sinh ra chính quy n Di m vào năm 1954, nhi u nhà làm chính sách M đã cho

r ng, trong nh ng tr ng h p nh t đ nh nào đó, M qu c không nh ng có quy n mà còn có trách nhi m đ m đ n m t s thay đ i t i Vi t nam. Đ ng l i n y cũng khá ph bi n trong vi c bang giao của M đ i v i chính quy n c a nh ng qu c gia khác trên th gi i, mà đ đó quy n l i c a Hoa K đòi h i nh ng hành đ ng nh th . Và đ theo đ u i tri t lý n y, Hoa K đã s p đ t và h tr nh ng cu c đ o chánh t i Ba T và Guatamala đ thay th nh ng nhà lãnh đ o c a nh ng chính ph c a các n c đó, b ng nh ng ng i lãnh đ o do Hoa K ch n l a. (xem William C.Gibbons, quy n II, 1961-1964, tr 140-141)

M t s th t khác cũng khá ng nghĩnh, các viên ch c dân s có h c th c t i B Ngo i Giao M th ng t ra thái đ b o th , th c dân, khinh th ng ch quy n c a các dân t c khác. Trong khi đó, các t ng lãnh và các nhà quân s t i B Qu c Phòng l i là nh ng ng i có đ u óc t i n b , ôn hòa, bi t kính tr ng ch quy n của các qu c gia khác và l i am hi u tình hình Vi t Nam m t cách sâu r ng h n. Th t v y, khi đ u tr n tr c qu c H i M , Th ng Ngh S Church đ t câu h i, li u M có th x đ ng áp l c bu c Ông Di m ph i thay đ i chính sách không? T ng Tr ng Qu c Phòng M MacNamara tr l i:

Vâng, vi c x đ ng áp l c n m trong kh năng c a chúng ta. Nh ng vi c b o đ m đ [Di m] hành đ ng phù h p v i nh ng đ u khuyn c a chúng ta, nó v t ra ngoài kh năng c a chúng ta. Đây là m t chính quy n đ c l p và tôi nghĩ r ng th t không thích h p đ chúng ta cho r ng, đó là m t thu c đ a [c a chúng ta]. (xem Gibbons, op.ct., tr.192).

Trong khi đó T ng Taylor cũng đã xét m t cách chính xác v tài lãnh đ o c a T ng Th ng Di m, khi ông phát bi u tr c y Ban Ngo i Giao c a Th ng Vi n M vào ngày 8.10.1963:

Chúng ta c n m t ng i c ng r n đ lãnh đ o qu c gia n y, chúng ta c n m t nhà đ c tài trong th i gian chi n tranh và chúng ta đang có nhân v t đó. Qu c gia n y đang tr i qua m t cu c n i chi n và tôi nghĩ r ng c g ng áp đ t nh ng đ u mà chúng ta g i là nh ng tiêu chu n dân ch bình th ng đ i v i chính quy n n y là m t đ u không th c t . (Ibid.)

Nh m l n ch t ng i

Nh ng s khác bi t quan tr ng h n h t là nh ng lý do th m kín b t ngu n t quy n l i c a hai qu c gia. Đ i v i T ng Th ng Di m, con ng i đã hy sinh c cu c đ i c a Ông đ tranh đ u cho đ c l p và ch quy n c a Qu c Gia. Đ i v i Ông, đó là nh ng th thi ng li ng nh t, không th b hy sinh, không th dùng đ đ i chác b t c đ u g i. Đ i v i Ông, n u đ ng i M can thi p vào n i b Vi t Nam , thì ch quy n Qu c Gia b xâm ph m, chính nghĩa c a cu c tranh đ u ch ng C ng cũng m t... Do đó, dù có nh n bao nhiêu vi n tr c a M đi n a Mi n Nam s thua C ng s n. Bài h c c a th c dân Pháp t i Vi t Nam 1946-1954 đã cho th y đ u đó. Ông Di m đã th ng th n bày t quan đ i m đó cho Đ i S Nolthing bi t:

Vi t Nam không mu n tr thành m t x b o h [c a M] (Viet Nam does not want to be a protectorate) .

Xa h n n a, m t nhà nho nh Ông Di m đ c đào t o theo m t h th ng giáo d c đ t n ng trên nh ng giá tr đ o đ c cá nhân và gia đ i nh theo quan ni m c a Kh ng T và Ông cũng h p th quan ni m dân ch c đ i n và lý t ng Montesquieu, Voltaire, Jean Jacques Rousseau ...

t th k 19 c a Pháp. Do đó, Ông Di m r t khó hi u đ c th c t chính tr v n minh n c M , m t n n v n minh chú tr ng đ n nh ng quy n l i kinh t v t ch t và th c t i n c a đ i s ng. T ng Th ng Di m đã l m l n khi nghĩ r ng dù có nh ng b t đ ng quan đ i m v i nh ng nhà làm chính sách M , nh ng vì s nghi p đ u tranh cho T Do Dân Ch và ch ng C ng chung c a hai Qu c Gia, Hoa K là đ ng minh mà Ông có th d a vào lúc chung cu c.

Nh ng đây chính là s l m l n h t s c nghiêm tr ng có l đã đ n đ n cái ch t c a T ng Th ng Di m. Vì cho đ n lúc ch t, Ông Di m v n không tin r ng chính T ng Th ng Kennedy đã chính th c ch p thu n m t cu c đ o chánh l t đ ch đ c a Ông. Trong th c t, n u Ông Di m bi t cu c đ o chính do ng i M s p đ t, Ông ta nghĩ r ng đó ch là m t s nhân viên trong chính quy n M và nh ng nhân viên CIA ch ng Di m mà thôi.

Th t v y, chính T ng Th ng Di m cho đ n 10 gi sáng ngày 1.11.1963, v n còn tin r ng ch có CIA M nhúng tay vào v đ o chánh, cho n n Ông đã ph n n n v i Đ i S Lodge v âm m u đó:

Tôi bi t s có m t cu c đ o chánh x y ra, nh ng tôi không bi t ai s th c hi n.

I know there is going to be a coup, but I don't know who is going to do it.

(Đ i n văn c a Tòa Đ i S Sài Gòn s 841 ngày 1.10.1963)

Lodge còn long tr ng tr l i T ng Th ng Di m:

Ngài có th an tâm, n u có b t c ng i M nào có hành đ ng sai trái n y, tôi s tr c xu t h ra kh i n c n y.

(You can be sure if any American committed an impropriety, I [would] send him out of the country. (Ibid.)

Trong khi đó, T ng Th ng Di m đã không th nào hi u đ c r ng, chính T ng Th ng Kennedy, nhà lãnh đ o chính quy n n c M , m t qu c gia th ng tôn pháp lu t và dân ch , đã chính th c ch p nh n cu c đ o chánh đ ám h i Ông.

Tóm l i, sau khi duy t xét l i nh ng liên h ngo i giao gi a M và Vi t Nam , cùng nh ng khác bi t quan đ i m dân ch gi a T ng Th ng Di m và chính quy n Kennedy ta th y nh ng đ v khó có th tránh đ c. Và viên đ n mà các t ng lãnh Vi t Nam quy t đ nh b n vào đ u T ng Th ng Di m và Ông Nhu, c v n c a Ông vào ngày 2.11.1963 đã là m t sáng ki n c a ng i M , đ c l u tr trong tài li u H i đ ng An Ninh Qu c Gia M t n năm 1961, m c dù đã đ c bôi xóa m t cách c n th n. Th t v y, trong b n l c thu t ngày 5.10.1961 g i cho Carl Kaysen, m t thành viên trong ban Tham M u c a H i Đ ng An Ninh Qu c Gia, Frank C.Child, m t c u nhân viên trong Phái B Vi n Tr c a Đ i H c Ti u Bang Michigan t i Vi t Nam, đã vi t:

Ch có m t cu c đ o chánh quân s – hay là m t viên đ n ám sát – m i thay th quy n lãnh đ o t i Vi t Nam.

T nh ng đ ki n n y cho th y m t s gi i ch c t i B Ngo i Giao Hoa K đã chu n b cho cu c đ o chánh và có ý đ nh ti n hành m t cu c ám sát T ng Th ng Di m t lâu.

Và cu c đ o chánh ngày 1.11.1963 b t ngu n t nh ng lý do sâu xa, đó là khác bi t gi a hai n n văn hóa Đông – Tây, gi a quan ni m v Dân Ch T Do, nh ng đ nh ch chính tr và hoàn c nh xã h i c a Qu c Gia phát tri n k ngh và m t Qu c Gia ch m ti n, c ng thêm v i s hi u bi t v b n tính cá nhân và mâu thu n quy n l i qu c gia đã khi n nhà lãnh đ o c a n c M ph i chính th c quy t đ nh m t cu c đ o chánh l t đ v lãnh đ o c a m t qu c gia

Hội n Pháp 26.10.1956 và th c t i chính tr dân ch mi n Nam

Tác Giả: T i n sĩ Ph m Văn L u

Thứ Sáu, 15 Tháng 7 Năm 2011 08:18

g i là Đ ng Minh v i h .

Có l các lãnh đ o Hoa K ã ã không hi u rõ hay không đánh giá đúng m c t m quan tr ng c a nh ng khác bi t đó cho nên sau khi ã l t đ T ng Th ng Di m, l p lên đ c nh ng chính ph quân nhân nh h mong mu n, h v n th t b i không ãm đ n s n đ nh và dân ch cho dân chúng Mi n Nam. Có l cũng chính vì lý do đó, mà v i ph ng ti n chi n tranh h t s c qui mô và t i tân c a m t siêu c ng b c nh t trên th gi i, h ã thua cu c chi n tranh t i ph n đ t nghèo nàn và nh bé nh Vi t Nam.